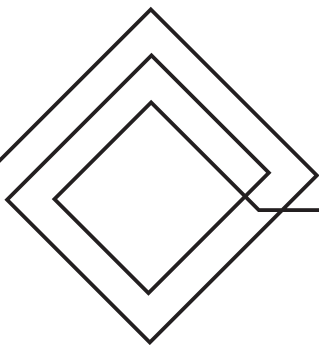

مصاحبه با دکتر پیروز ارجمند
در خصوص جشنواره موسیقی
نواحی و انجمن موسیقی استان کرمان
آریابرز غیبی

یکی از مفاخر معاصر موسیقی استان کرمان که بیش از دویست موسیقی فیلم، سریال، تئاتر و انیمیشن ساخته، پنج آلبوم موسیقی منتشر کرده، چندین جایزه از جشنواره‌های بین‌المللی داخلی و خارجی کسب کرده و سال‌ها از مدیران ارشد موسیقی کشور بوده است، جناب دکتر پیروز ارجمند می‌باشند.

استاد پیروز ارجمند، نوازنده، آهنگساز، پژوهشگر و مدرس دانشگاه، در خرداد سال ۱۳۴۹ خورشیدی در شهر رابر استان کرمان به دنیا آمد. از پنج سالگی موسیقی را با ساز تمبک شروع کرد و در ادامه سازهای نی و سه‌تار را نیز فرا گرفت. ارجمند در رشته موسیقی به صورت آکادمیک در مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی تحصیل کرد و در کنار تحصیل به آهنگ‌سازی پرداخت. او شاگرد استادان بزرگی چون فرهاد فخرالدینی، علیرضا مشایخی، دکتر محمدسعید شریفیان، داریوش صفوت، پرویز مشکاتیان، محمدعلی حدادیان، سیدمحمد موسوی و مجید کیانی بوده است.

مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، موسس و مدیرکل مرکز موسیقی تجربی دانشگاه تهران، مدیرکل مرکز موسیقی حوزه هنری، مدیر ارکستر سمفونیک تهران و ارکستر ملی

ایران، رئیس کانون آهنگسازان ایران، رئیس جشنواره بین المللی موسیقی فجر و جشنواره موسیقی نواحی کشور و صدها عنوان مدیریت، ریاست و مشاور در زمینه‌های موسیقی و گردشگری در داخل و خارج از کشور، تنها بخشی از رزومه کاری دکتر پیروز ارجمند است.

شانزدهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی کشور به صورت منطقه‌ای در تیرماه سال ۱۴۰۲ در شهر کرمان برگزار شد و دبیر اجرایی این جشنواره جناب دکتر پیروز ارجمند بودند. به بهانه شانزدهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی کشور و حضور جناب ارجمند در هیئت رئیسه جدید انجمن موسیقی استان کرمان به خدمت ایشان رفته و در خصوص زندگی ایشان، جشنواره موسیقی نواحی و انجمن موسیقی استان کرمان با ایشان به گفت‌وگو پرداختیم.

– با درود و عرض ادب خدمت شما استاد عزیز، لطفاً درمورد آشنایی خودتان با موسیقی توضیح دهید.

«اول از همه از شما و عوامل سالنامه موسیقی کرمان تشکر و قدردانی می‌کنم که بنده را شایسته دانستید. من از سن پنج سالگی موسیقی را با ساز تمبک در کارگاه موسیقی رادیو و تلویزیون کرمان در سال ۱۳۵۴ نزد خانم فهیمه محمدی شروع کردم و با آقای صدیق و آقای مشرف‌زاده ادامه دادم و بعدها با آقای فرهنگ‌فر نوازندگی ساز تمبک را کار کردم. در سن دوازده سالگی نوازندگی ساز نی را نزد آقای موسوی در تهران آغاز کردم. من عاشق ساز تار بودم ولی به دلیل اینکه پول خریدن ساز تار را نداشتم، ساز نی را انتخاب کردم، البته ساز نی را هم خیلی دوست داشتم و همیشه عاشق پیانو بودم ولی به دلیل نداشتن پیانو نتوانستم آن را شروع کنم. ساز سه‌تار را در شانزده سالگی به صورت خودآموز شروع کردم و در دانشگاه اولین معلم سه‌تار من دکتر صفوت بودند و سپس نزد آقای مشکاتیان ادامه دادم. ساز نی را در دانشگاه نزد آقای حدادیان و آقای کیانی آموزش دیدم».

– شما به صورت آکادمیک در دانشگاه در رشته موسیقی تحصیل کرده‌اید، در مورد نحوه ورود به دانشگاه و

اتفاقات آن دوران توضیح دهید.

«بعد از اینکه دیپلم گرفتم، اولین ورودی موسیقی در دانشگاه‌های کشور بعد از انقلاب بودیم. آن زمان نتایج کنکور ورودی سال ۱۳۶۷ و ۱۳۶۸ را یک سال دیرتر و با هم اعلام کردند و من در کنکور

سال ۶۷ در دانشگاه تهران و در سال ۶۸ در دانشگاه هنر قبول شدم و حق انتخاب داشتم، من دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران را انتخاب کردم. در حد فاصل اینکه نتایج دانشگاه‌ها اعلام شود به خدمت سربازی رفتم و به مدت یک سال و نیم در اداره زندان‌های استان کرمان در واحد فرهنگی مشغول خدمت بودم و در اواسط سربازی بودم که نتایج دانشگاه اعلام شد و من شب در ندامتگاه بودم و صبح در کلاس دانشگاه تهران نشستم و شب خیلی جذابی بود. من از بهمن سال ۱۳۶۸ تا سال ۱۳۷۴ که فارغ‌التحصیل شدم تقریباً هرروز، روزی ۱۲ ساعت در دانشگاه بودم. عاشق موسیقی بودم و تمام ساعت در دانشگاه حضور داشتم».

– از فعالیت‌های خودتان در دانشگاه و دوران دانشجویی خودتان تعریف کنید.

«من در سال ۱۳۷۰ مرکزی را در دانشگاه تهران تأسیس کردم به نام مرکز موسیقی تجربی، این مرکز در مدت دو سال در چارت رسمی دانشگاه تهران به عنوان یک اداره کل ثبت شد و من هم به عنوان مدیرکل آنجا منسوب شدم و هنوز هم در سایت دانشگاه تهران این مرکز هست. به قول دکتر آریان‌پور این مرکز بعد از مرکز حفظ و اشاعه موسیقی، مؤثرترین مرکز در معرفی موسیقی علمی در ایران بود. ما بیست و سه کنسرت پژوهشی-آموزشی برگزار کردیم، گروه گر داشتیم، سخنرانی‌های متعددی برگزار کردیم و بسیاری از جریان‌های نو در موسیقی ایران از این مرکز سرچشمه گرفت. ارکستر موسیقی‌نو توسط بنده شکل گرفت که به عنوان مدیر این ارکستر بودم و چهار سال با حدود صد نوازنده در تالارهای رسمی کشور کنسرت برگزار کردیم. برای اولین بار بسیاری از پژوهشگران و موسیقی‌دانان خارجی به دعوت ما به ایران می‌آمدند و به پژوهش، سخنرانی و اجرای برنامه می‌پرداختند. تا سال ۱۳۷۸ مدیر این مرکز بودم و بعد از آن در رشته کارشناسی‌ارشد پژوهش هنر در دانشگاه آزاد پذیرفته شدم و از این دانشگاه رفتم، چون در آن زمان هنوز رشته کارشناسی‌ارشد موسیقی در ایران تشکیل نشده بود. در این مدت به کمک آقای جواد موسوی رشته موسیقی را در دانشکده جهاد دانشگاهی تأسیس کردیم. همچنین در تأسیس خبرگزاری ایسنا، مؤسسه رسام هنر و دانشکده هنر صبا کرمان نیز نقش داشته‌ام».

– در مورد ادامه تحصیل خودتان در مقطع دکتری توضیح دهید.

«در سال ۱۳۸۲ برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری از ایران به کشور مالزی رفتم. رشته‌ی اولی که اپلای کردم، رشته‌ی رقص مردم‌شناسی بود که در آن پذیرش گرفتم و وقتی که به ایران برگشتم، وزارت علوم و تحقیقات ایران گفت که نمی‌تواند مدرک من را تحت این عنوان ترجمه کند و تحت عنوان حرکات موزون در تربیت‌بدنی ترجمه می‌کنند و به‌خاطر همین به مالزی برگشتم و به دانشگاه نامه نوشتم تا مدرک من را به اتنوموزیکولوژی (موسیقی‌شناسی قومی) تغییر دهند. من با موضوع موزه محلی موسیقی کرمان تز خود را دفاع کردم و سپس به ایران برگشتم. همچنین در سال ۱۳۹۴ مدرک دکتری گردشگری در زمینه‌ی گردشگری موسیقی از مؤسسه‌ی آموزش عالی بهار به همراه دانشگاه الگر پرتغال دریافت کردم، که موضوع تز من در این دانشگاه، گردشگری در موسیقی با نگاه به آیین زار در قشم بود و دو سال جشنواره موسیقی آیینی سلخ در قشم را در راستای این موضوع برگزار کردم».

– از چه زمانی آهنگسازی برای تئاتر و فیلم را آغاز کردید؟

«من از دوران نوجوانی آهنگسازی می‌کردم و در پانزده سالگی اولین جایزه ملی خود را از جشنواره تئاتر فجر برای آهنگسازی تئاتر دریافت کردم. اولین آهنگسازی برای فیلم بلند را در سال ۱۳۷۲ انجام دادم و تا سال ۱۳۸۲ که برای ادامه تحصیل از ایران رفتم، آهنگسازی فیلم را ادامه دادم. هفتاد موسیقی تئاتر کار کردم و از اولین آهنگ‌سازان تئاتر بعد از انقلاب بودم که به همراه آقای سعید ذهنی جریان آهنگ‌سازی برای تئاتر را راه انداختیم».

– پس از بازگشت به ایران فعالیت‌های موسیقایی خود را چگونه ادامه دادید؟

«پس از بازگشت به ایران ابتدا تعهد خدمت و تدریس در کنسرواتور تهران داشتم که ابتدا آن را انجام دادم و سپس از سال ۱۳۸۹ به مدت چهار سال مدیرکل مرکز موسیقی حوزه‌ی هنری کشور بودم که در این دوره هفتاد آلبوم موسیقی تولید کردیم و تعداد بسیاری کنسرت و مخصوصاً کنسرت بانوان برگزار کردیم، جشنواره‌هایی در سطح ملی شکل دادیم و برگزار کردیم و مجموعه ناشرین و تولیدکنندگان موسیقی را دور هم جمع کردم تا وحدت داشته باشند و کدورت‌ها را پشت سر بگذارند. در ادامه به دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دعوت شدم و از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴ به عنوان

مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بودم که بعد استعفا دادم. در این مدت فرایند دریافت مجوزها را از چند ماه به چند ساعت رساندم، ارکستر سمفونیک تهران و ارکستر ملی تهران که در آن زمان تعطیل شده بود را مجدداً احیا کردم، تعداد کنسرت‌ها را از ۳۰۰ کنسرت به ۹۰۰۰ کنسرت و از ۲۰ شهر به ۳۰۰ شهر رساندم و یک گردش مالی هفده برابری نسبت به قبل در موسیقی کشور ایجاد شد که به رقمی نزدیک به ۸۰۰ میلیارد تومان در سال رسید. برای اولین بار گروه‌های موسیقی خارج از کشور را به کشور دعوت کردم و اجرای کنسرت رسمی موسیقی در ایران گذاشتند. رشد تولید آلبوم در ایران بسیار رشد بالایی پیدا کرد و موسیقی کشور پویا شد و رشد کرد. سپس مدیرکل روابط عمومی شرکت ایران‌کیش شدم که یک شرکت در حوزه‌ای‌تی‌است و در ادامه در زمینه‌های مشاوره، اقتصادی کردن تئاتر، هنرهای محیطی، کارگاه سازسازی از دل طبیعت، مؤسسه فرهنگی هنری و گالری‌های هنری فعالیت کردم».

– لطفاً در مورد جشنواره موسیقی نواحی کشور توضیح دهید که این جشنواره از چه زمان و با چه هدفی

آغاز شد؟

«در سفری که آقای مرادخانی، مدیرکل مرکز سرود و آهنگ‌های انقلابی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (که بعداً اسم آن به مرکز موسیقی و اکنون به دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تغییر کرده است) به کرمان داشتند در دیدار با آقای سعادت ارجمند، مؤسس و مدیر انجمن موسیقی استان کرمان، و بررسی فعالیت‌های بسیار زیاد و چشمگیر انجمن موسیقی کرمان، پیشنهاد دادند که جشنواره موسیقی نواحی در کرمان راه‌اندازی شود. یعنی دلیل شکل‌گیری جشنواره موسیقی نواحی ایران، فعالیت‌های انجمن موسیقی استان کرمان بوده است. دوره‌های اول این جشنواره به دبیری آقای درویشی برگزار می‌شد. هدف از تشکیل این جشنواره، برگزاری جشنواره‌های تخصصی موسیقی در حوزه‌های مختلف بود که در کنار جشنواره موسیقی فجر، موسیقی نواحی برای خود جشنواره مستقلی داشته باشد».

– شما در چه دوره‌هایی از جشنواره موسیقی نواحی کشور شرکت داشته‌اید؟

«در زمانی که به عنوان مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بودم، دوره هشتم

جشنواره موسیقی نواحی کشور را برگزار کردم و در این دوره به عنوان رئیس جشنواره حضور داشتم. در آن زمان چندین سال جشنواره برگزار نمی‌شد و تعطیل بود، من در آن سال جشنواره را دوباره احیا کردم و دوره هشتم آن را برگزار کردم. در آن سال با کمک آقای رزم‌حسینی، آقای جنتی و آقای فلاح یک تفاهم‌نامه نوشتیم که به مدت سه سال استان کرمان میزبان جشنواره موسیقی نواحی کشور باشد. در آن سال با پروفسور نتل (یکی از بزرگ‌ترین اتنوموزیکولوژیست‌های جهان) مکاتبه کردم که ایشان دبیر جشنواره باشند، چون اگر دبیر یک جشنواره، یک فرد صاحب نام بین‌المللی باشد، به جشنواره اعتبار بسیاری می‌بخشد و باعث می‌شود سطح جشنواره بالا برود. ایشان پذیرفتند و قرار شد که ایشان به همه رؤسای دانشگاه‌های اتنوموزیکولوژی جهان نامه بنویسند و از آن‌ها برای شرکت در جشنواره موسیقی نواحی ایران دعوت کنند. همچنین با وی‌ای‌پی‌گروپ در کشور ایتالیا یک قرارداد جذب توریست برای جشنواره کرمان نوشتیم که بر طبق آن پانصد اتنوموزیکولوژیست و دانشجوی اتنوموزیکولوژی برای شرکت در این جشنواره ثبت‌نام کنند و به کرمان بیایند، متأسفانه این اتفاقات هم‌زمان با استعفای من از وزارت ارشاد شد و بعد از استعفای من، مدیرکل بعدی، رئیس جشنواره شد و ایشان آقای ایرج نعیمایی را به عنوان دبیر جشنواره انتخاب کردند و حضور آقای پروفسور نتل و توریست‌های خارجی در جشنواره منتفی شد. رویکرد من اینگونه بود که این جشنواره به صورت غیر رقابتی برگزار شود و شهر کرمان به عنوان برند این جشنواره در جهان معرفی گردد که بر طبق یک مدل جهانی این امر را دنبال کردم که متأسفانه نشد.

– در دوره‌های بعدی جشنواره شما چه نقشی داشتید؟

«از آن سال به بعد دیگر هیچ‌گاه من به جشنواره دعوت نشدم تا دوره‌ای که در سال اول ریاست جمهوری آقای رئیسی از من در اختتامیه جشنواره تجلیل کردند. ولی قبل از آن، در چندین دوره‌ای که این جشنواره در کرمان برگزار شد، هیچ‌گاه من هیچ نقشی نداشتم و دعوت نمی‌شدم و به نوعی خط قرمز برای حضور در جشنواره بودم. نقدهای زیادی به شیوه برگزاری جشنواره داشتم، اصولاً با رقابتی بودن جشنواره موسیقی محلی مخالفم و یادم هست که به دبیر جشنواره پیام دادم و گفتم که می‌خواهم با شما صحبت کنم که جواب من را ندادند و گفتم که اگر می‌خواهید مجدداً جشنواره

را به صوت رقابتی برگزار کنید، من و دیگر همکارانم در دانشگاه بیانیه بر علیه جشنواره می‌دهیم و ایشان از آن سال بخش رقابتی جشنواره را منتفی کردند. شاید بتوان گفت که بهترین دوره‌های جشنواره موسیقی نواحی، دوره‌هایی بود که جناب آقای درویشی به عنوان دبیر جشنواره بودند».

– با وجود اینکه در اختتامیه جشنواره موسیقی نواحی دوره چهاردهم در باغ موزه وزیری کرمان اعلام شد که

دبیرخانه دائمی این جشنواره به استان کرمان داده شده است، چرا سال بعد در کرمان برگزار نشد؟

«در اختتامیه جشنواره آن سال، آقای محمود شالویی این موضوع را اعلام کردند، ایشان آن زمان هم معاون هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و هم مدیرکل دفتر وزارت بودند، ایشان خودشان سابقه هنری دارند و انسان متخصصی در هنر هستند، ایشان می‌دانستند که وقتی برندی در جایی تشکیل می‌شود باید آن را تثبیت کرد، ایشان می‌خواستند که این جشنواره در کرمان تثبیت بشود. زمانی که ایشان رفتند و معاون هنری بعدی آمدند، باعث شدند که این رویکرد عوض شود. چون من بعید می‌دانم که خود فرد وزیر چنین رویکردی داشته باشند و احتمال می‌دهم که این نظر معاون هنری ایشان بوده باشد. در این مورد افراد زیادی نقش داشتند ولی هیچ زمان دلیل رسمی این موضوع اعلام نشد، برخی افراد گفتند که دلیلش این بوده که می‌خواستند تمرکززدایی کنند. من در زمانی که مدیرکل موسیقی بودم طرح این بود که جشنواره به صورت چهار منطقه اصلی البرز نشینان، زاگرس نشینان، سواحل جنوب و مرکز و کویر برگزار شود و برگزیدگان این چهار منطقه در جشنواره موسیقی نواحی کرمان اجرا می‌کردند که متأسفانه اجرایی نشد. هنوز هم معتقدم که بهتر است به این صورت برگزار شود و با نگاه پهنه‌ای به مناطق نگریسته شود و اختتامیه در کرمان باشد».

– در شانزدهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی کشور که به صورت منطقه‌ای در کرمان برگزار شد، شما چه

مسئولیتی داشتید؟

«در شانزدهمین دوره جشنواره که در تیر ماه سال ۱۴۰۲ در کرمان به صورت منطقه‌ای برگزار شد، من دبیر اجرایی بودم و در واقع برگزاری این جشنواره به مؤسسه فرهنگی هنری آیین‌داران دوران که مال من است سپرده شد و ما به نوعی مجری برگزاری جشنواره بودیم. بخش فنی جشنواره، انتخاب گروه‌ها و سیاست‌های اصلی جشنواره در دبیرخانه تهران انجام شده بود و ما صرفاً مجری برگزاری

جشنواره در کرمان بودیم».

– نقاط قوت و ضعف شانزدهمین دوره جشنواره چه بود؟

«ما اولین کاری که کردیم در چندین جلسه با حضور رؤسای قبلی انجمن موسیقی کرمان و افراد دیگر آسیب‌های دوره‌های قبلی جشنواره را بررسی کردیم. همه نقطه نظرات جمع شد و آن‌ها را در برگزاری این دوره از جشنواره اعمال کردیم، از جمله محل برگزاری که قبلاً در سالن اتاق بازرگانی، کاروانسرا، پارک مادر و باغ موزه وزیری بوده است. اجرای جشنواره موسیقی در اماکن تاریخی ایده‌اش قشنگی است ولی مدل اجرایی جشنواره با این ایده همخوانی نداشته. با توجه به مشکلات دوره‌های قبل و نبود امکانات لازم در اماکن دیگر، در این دوره درخواست دادیم که جشنواره در تالار فرهنگ و هنر کرمان برگزار شود تا مشکلات دوره‌های قبل تکرار نشود. مسئله دوم بحث مخاطب جشنواره بود که مخاطب باید آداب کنسرت‌های موسیقی را بداند و بداند که با چه موسیقی روبه‌رو هست. ما مخاطب را انتخاب کردیم و یک لیست حدود هفتصد نفر از هنرمندان، مفاخر و گروه‌های ادبی و هنری کرمان را تهیه کردیم و در دو نوبت با آن‌ها تماس گرفتیم و همه آن‌ها را دعوت کردیم تا جشنواره دارای مخاطب مخصوص خود باشد، البته تبلیغات محیطی هم در سراسر شهر انجام دادیم، و این یکی از برتری‌ها و نقاط قوت این جشنواره نسبت به سال‌های پیش از آن است. نکته بعدی در مورد آداب اجرا بود که دبیر جشنواره روی سن می‌نشستند و در مورد اجراها نکات فنی و علمی را مطرح می‌کردند و این باعث می‌شد تا مخاطب به درک بهتری از موسیقی نواحی برسد. نکته آخر هم اینکه تمام اجراهای جشنواره با کیفیت بالا تصویربرداری و ثبت شد و در اختیار انجمن موسیقی ایران قرار گرفت. من بسیار علاقه‌مند بودم تا بتوانم مجموعه مقالات علمی که در این جشنواره ارائه شده بودند را به چاپ برسانم که متأسفانه نشد».

– نظر هنرمندانی که در این جشنواره شرکت کرده بودند، در مورد نقاط قوت و ضعف این دوره نسبت به

دوره‌های پیشین چه بود؟

«هنرمندان از اجرا در سالن سرپوشیده بسیار راضی بودند و اکثراً بابت این موضوع تشکر کردند. اما در مورد محل اقامت خود کمی ناراضی بودند و توقع داشتند که شاید مثل سال‌های پیش اتاق

تکی داشته باشند ولی خب اداره ارشاد برای اسکان هنرمندان یک هتل آپارتمان در نظر گرفته بود».

- استقبال همشهریان کرمانی از شانزدهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی کشور چگونه بود؟

«ما یک نگرانی داشتیم که بعد از اتفاقات سال پیش، حضور مردم در جشنواره کمرنگ شود ولی خوشبختانه به دلیل اعتمادی که مردم به ما و موسیقی داشتند، در جشنواره حضور پیدا کردند و هر شب تمام سالن پر بود و حتی جمعیت زیادی هم صندلی برای نشستن نداشتند. ما در این جشنواره در کنار اجراهای هنرمندان موسیقی نواحی، در بین اجراها کلیپ‌های تصویری و صوتی از مفاخر موسیقی کرمان و گردشگری کرمان پخش شد تا به جشنواره تنوع ببخشد. کلیپ خوش‌آمدگویی مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی کرمان که با لهجه کرمانی و بسیار صمیمانه بود، باعث احساس خوبی در مخاطب بود. در ردیف جلوی جشنواره همیشه مردم می‌نشستند و جشنواره برای مردم بود و در کل مردم از جشنواره راضی بودند و استقبال بسیار خوبی از جشنواره شد».

- پیشنهاد شما برای برگزاری جشنواره در سال‌های آینده در کرمان چیست؟

«جشنواره موسیقی نواحی هنوز به یک برند تبدیل نشده است. پیشنهاد من به مدیران جشنواره این است که این جشنواره را بر طبق یک مدل برندینگ، به یک برند تبدیل کنند و در حوزه گردشگری بسیار تلاش کنند تا این جشنواره در حوزه گردشگری مطرح شود و بتواند از سراسر جهان گردشگر جذب کند. دبیر جشنواره را یک فرد شناخته‌شده در سطح بین‌المللی انتخاب کنند و شرکت مجری اداره ارشاد و انجمن موسیقی نباشد و یک شرکت با تجربه در زمینه برگزاری جشنواره، مجری جشنواره باشد. بودجه حتماً قبل از جشنواره به دبیرخانه تزریق شود تا دبیرخانه بتواند قدرت عمل داشته باشد. دستمزدهای هنرمندان بسیار پایین است. برای محیط برگزاری جشنواره، اگر شرایط هوایی برای برگزاری مناسب باشد، پیشنهاد من سردر باغ شاهزاده کرمان هست. اما مشروط به اینکه صندلی برای مخاطب چیده شده باشد، مخاطب بلیط تهیه کند و شرایط سرویس‌های بهداشتی، پارکینگ و سایر موارد در حد استاندارد باشد. البته ایجاد چنین شرایطی در کرمان سخت است».

- انجمن‌های موسیقی از چه زمانی و چگونه شکل گرفتند؟

«متولی مشخص جریان موسیقی بعد از انقلاب وزارت ارشاد بود. سازمان تبلیغات هم تحت عنوان

حوزه هنر و اندیشه اسلامی، که بعد به حوزه هنری تغییر نام داد، نقش داشتند. کانون‌های دانش‌آموزی و انجمن‌های اسلامی هم در این زمینه فعالیت داشتند اما متولی اصلی موسیقی وزارت ارشاد بود. در ادامه وزارت ارشاد انجمن موسیقی ایران و شعبات انجمن موسیقی در استان‌ها را راه اندازی کرد، ولی این انجمن‌ها وابسته به اداره ارشاد بودند و هیچ اهداف و برنامه مشخص و نوشته شده‌ای نداشتند و انتخاب رئیس انجمن و اعضای انجمن در دست اداره ارشاد بود و گاهی اداره ارشاد این حق را به هنرمندان می‌داد که خودشان رای‌گیری کنند و رئیس و اعضای انجمن را مشخص کنند».

– اولین انجمن موسیقی در استان کرمان در چه زمانی شکل گرفت، اهداف و برنامه‌های آن چه بود؟

«اولین انجمن موسیقی در استان کرمان در حوالی سال ۱۳۶۵ و یا ۱۳۶۶ تأسیس شد و اولین رئیس انجمن جناب سعادت ارجمند، برادر من، بودند و چون اهداف مشخصی برای انجمن مطرح نبود، ایشان هر کاری که به نظر خودشان درست بود را انجام می‌دادند. مثلاً ایشان بحث آموزش موسیقی در انجمن موسیقی کرمان را به صورت جدی پیگیری کرد. همچنین از هنرمندان پیشکسوت و سرشناس موسیقی ایران دعوت می‌کرد که به کرمان بیایند و به اجرای موسیقی بپردازند. تشکیل گروه‌های موسیقی و برگزاری اجراهای موسیقی از برنامه‌های دیگر این انجمن بود. آقایان ارجمند، ابوعامری، خسروی‌ان، اخلاقی، یاسایی و ماهر به ترتیب رؤسای انجمن‌های موسیقی استان کرمان در این سال‌ها بودند».

– انجمن موسیقی در دوره جدید چه تفاوت‌های ساختاری با انجمن‌های قبلی دارد؟

«نکته اول اینکه در گذشته رئیس انجمن موسیقی و هیئت مدیره آن، منصوب مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد بود اما اکنون رئیس و هیئت مدیره انجمن منتخب هنرمندان است. نکته دوم اینکه این انجمن تحت عنوان مؤسسه فرهنگی هنری ثبت رسمی شرکت‌ها می‌شود و برای خودش هویت مستقل دارد و دیگر در بحث بیمه، دارایی و مالیات به مشکل برنمی‌خورد. در تشکیلات جدید مسئولیت حقوقی برعهده خود مدیرعامل و هیئت مدیره است، یعنی این افراد مسئولیت حقوقی در مقابل دولت دارند. نکته بعد اینکه در تشکیلات جدید، انجمن‌ها حق عضوگیری دارند که قبلاً اینگونه نبود و می‌توانند یک رابط در هر شهرستان داشته باشند. نکته مهم دیگر اینکه در قدیم انجمن حق درآمد انتفاعی نداشته که الان اینگونه نیست و انجمن می‌تواند کنسرت بگذارد، می‌تواند آموزشگاه

داشته باشد و یا هرکار دیگری که یک مؤسسه فرهنگی هنری چند منظوره می‌تواند انجام بدهد را انجام بدهد. انجمن الان می‌تواند تحت اساس‌نامه و اهدافش هرکاری را به صورت مستقل انجام بدهد و دیگر زیر نظر انجمن موسیقی ایران نیست و انجمن موسیقی ایران یک نماینده در ترکیب هیئت مدیره انجمن دارد».

– انجمن جدید موسیقی استان کرمان که به تازگی به روی کار آمده است و شما هم از اعضای اصلی آن هستید، چه اهداف و برنامه‌هایی برای آینده موسیقی استان کرمان دارد؟

«انجمن یک سری رویکردهای آرمانی برای خودش ترسیم کرده است که بر اساس الویت اعلام و اجرا می‌شوند. در کرمان کنسرت‌های پاپ بسیاری برگزار می‌شود ولی در برگزاری کنسرت‌های موسیقی کلاسیک، کنسرت‌های هنری، سنتی و علمی، خلاء بسیاری وجود دارد که انجمن قصد دارد این خلاء را برطرف کند و در این حوزه‌ها به برگزاری کنسرت اقدام کند. برگزاری مسترکلاس‌ها، تقویت و تشکیل گروه‌های موسیقی استان، بخش دیگری از آرمان‌های انجمن است. همچنین در بحث پژوهشی اهداف و برنامه‌هایی داریم که باید به مرور انجام شود. بهره‌برداری و استفاده از فضاهای موجود در شهر که در دست میراث‌فرهنگی و دیگر ارگان‌ها هست برای اجرای موسیقی و برنامه‌های پژوهشی، برندسازی موسیقی کرمان و گروه‌های موسیقی کرمانی، تشکیل زیرساخت حمایتی برای موسیقی کرمان، بازوی مشورتی اداره ارشاد برای مسائل موسیقایی استان، تشکیل کانون‌های تخصصی برای موسیقی، بحث معیشتی و رفاهی موسیقی‌دانان، عضوگیری برای انجمن از هنرمندان، بهره‌برداری سالن‌های استان، آماده‌سازی بستر برای حمایت گروه‌ها و هنرمندان، تشکیل یک ارکستر سازهای ملی. و همچنین دوری از کارهایی که وظیفه انجمن نیست و توان انجمن را می‌گیرد که دوره‌های قبلی انجام می‌دادند مثل برگزاری جشنواره موسیقی نواحی کشور که این کار انجمن نیست و انجمن باید توان و تمرکز خود را روی اهداف و برنامه‌های خودش بگذارد».

– با توجه به اینکه در استان کرمان رشته دانشگاهی موسیقی وجود دارد و سالیانه فارغ‌التحصیلانی از این

دانشگاه به بازار کار استان وارد می‌شوند، شما چه اهدافی برای اشتغال این افراد در حوزه موسیقی دارید؟

«در هنر، برخلاف سایر صنایع دیگر در دنیا، دولت‌ها و انجمن‌ها بیش از وظیفه اشتغال، وظیفه

ایجاد زیرساخت‌ها و بسترها را دارند. یکی از کارهایی که انجمن باید انجام بدهد، تشویق بخش خصوصی به ساختن بسترها و زیرساخت‌ها مثل سالن‌های استاندارد است. اگر سالن‌ها ساخته بشوند، هنرمندان می‌توانند بر اساس این بسترها، به اجرای موسیقی بپردازند و اینگونه برای آن‌ها اشتغال‌زایی می‌شود. انجمن می‌تواند در بحث کشف استعدادها و سرمایه‌گذاری بر روی آن‌ها فعالیت داشته باشد. انجمن می‌تواند در مورد مشاغل موسیقی مثل: سازسازی، نوازندگی، رهبری، تهیه و تولید، خوانندگی، ترانه‌سرایی، سالن‌داری و استودیو، افراد را تقویت کند و هزینه‌های تولید را کاهش دهد».

– مثلث هنرمند، انجمن و اداره ارشاد چگونه تعریف می‌شود و چه همکاری‌هایی بین سه راس این مثلث وجود دارد؟

«این روابط به یک استراتژی برمی‌گردد، آیا می‌خواهیم رابطه این سه رأس را یک رابطه تعاملی ببینیم یا رابطه سلبی. اگر سلبی ببینیم که این روش جواب نمی‌دهد، یعنی اینکه ارشاد به هنرمندان سخت‌گیری کند و انجمن هم به عنوان بازوی ارشاد به هنرمندان سخت‌گیری کند. این درست نیست. ما باید یک تعامل و رویکرد ایجابی داشته باشیم، یعنی هنرمند در هر جایی که دچار مشکلی می‌شود، نقطه و خانه امیدش انجمن موسیقی باشد، حتی اگر مشکلی حقوقی دارد، از حقوق‌دان انجمن کمک و یاری بگیرد. رویکرد باید تعاملی باشد نه تقابلی، جنبه ایجابی داشته باشد نه جنبه سلبی. این رویکرد ایجابی کمک می‌کند که هنرمندان به خوبی کار خودشان را انجام دهند و همیشه به انجمن امید داشته باشند».

– در مورد نقش سایر شهرستان‌های استان در انجمن و اهداف انجمن برای سایر شهرستان‌های استان توضیح دهید؟

«در ساختار جدید انجمن، باید سه نفر از اعضای اصلی هیئت مدیره انجمن موسیقی استان، از شهرستان‌ها باشد و این امر باعث می‌شود که شهرستان‌ها هم در انجمن حضور پررنگی داشته باشند. ما پهناترین استان کشور هستیم و پراکندگی جمعیت در شهرستان‌های استان متناسب است و خیلی از شهرستان‌های استان با مرکز استان قابل رقابت هستند و انجمن باید همه استان را

یک دست ببیند و هر تصمیم‌گیری که انجام می‌شود با نگاه به قابلیت‌های همه شهرستان‌ها باشد. صنایع و بخش خصوصی در استان کرمان بسیار قوی هستند و انجمن با تعامل با آن‌ها می‌تواند بسترها و زمینه‌های بسیاری را برای موسیقی استان فراهم کند. هرچه ارتباط بین انجمن و اداره کل ارشاد بیشتر باشد، سطح بهره‌برداری بالاتر می‌رود».

- انجمن موسیقی در آینده چه مشکلات و معضلاتی خواهد داشت و شما آینده موسیقی استان کرمان را چگونه ترسیم می‌کنید؟

«متأسفانه اولین مسئله‌ای که با آن رو به رو هستیم و خواهیم بود، فرار سرمایه‌های انسانی از استان کرمان و کمبود هنرمند است. افرادی که مانده‌اند با عشق مانده‌اند و اگر نه از لحاظ عقلی برای چنین افرادی زندگی در شهر کرمان هیچ توجیهی ندارد. ما به‌طور جدی کمبود آموزش‌های تکمیلی و آموزش‌های مؤثر که باعث می‌شود یک هنرمند از یک رده متوسط به یک هنرمند با رده عالی تبدیل شود را در استان داریم. ما تعاملاتمان با دیگر هنرمندان کشور کم است و کمتر هم می‌شود. در استان کرمان متأسفانه در الویت بسیاری از ارگان‌های دولتی و خصوصی، هنر جایی ندارد و به هنر توجه نمی‌کنند و ما به این دلیل نمی‌توانیم امیدوارم باشیم که هنر توسعه پیدا می‌کند و این‌ها آسیب‌هایی است که در آینده باعث مشکلات می‌شود. در آینده یکی از مشکلات هنرمندان بحث‌های معیشتی است و به دلیل مشکلات معیشتی جامعه، تعداد هنرجوهای آموزشگاه‌ها کاهش پیدا می‌کند و مشکلاتی را برای مدرسین موسیقی ایجاد می‌کند. تکنولوژی و هوش مصنوعی به صنعت موسیقی در استان کرمان همچون جاهای دیگر آسیب می‌رساند».

- در پایان اگر سخنی هست بفرمایید.

«اصولاً جنبه اقتصادی هنر در دنیا خیلی توجیه شده است و مسائل مالی، بیمه و معیشتی دغدغه هنرمند نیست و همه چیز طبق یک سیستم پیش می‌رود. اما هنر در ایران هنوز ناقص است و وارد یک سیستم نشده است و نتوانستیم با هنر به یک نظام اقتصادی برسیم. خیلی از کشورهای دنیا با تمرکز بر هنرشان توانسته‌اند به نظام اقتصادی خوبی دست پیدا کنند. ما هنوز یک مدل برای اقتصاد هنر نداریم و مشکل ما این است. من اعتقاد دارم که هنر کرمان با یک مدیریت درست و

داشتن یک مدل جهانی می‌تواند در سال دو میلیارد دلار درآمد ارزی داشته باشد در صورتی که خیلی از صنایع و محصولات کشاورزی کرمان این درآمد را ندارند. بارها این موضوع را در اتاق بازرگانی و در حضور استاندار مطرح کردم ولی کسی ما را باور ندارد و بهایی نمی‌دهد. برای مثال کشور کره جنوبی سالیانه دو برابر فروش نفت کشور ایران از فروش انیمیشن درآمد دارد و یا کشور ژاپن درآمد بسیار بالایی فقط از فروش بازی‌های رایانه‌ای دارد. ما باید این باورها را در هنرمندان ایجاد کنیم که ارزش‌های فردی خود را بدانند. اقتصاد هنر کرمان نیاز به جراحی دارد و این جراحی زمان می‌برد، به متخصص نیازمند است، درد دارد اما محصولش تولد یک اقتصاد هنر جدیدی است که بسیار باعث درآمدزایی می‌شود».

از سمت راست آقایان دکتر پیروز ارجمند و آریابرن غیبی